

Dosarul nr. 3ra-796/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Dașchevici, A. Pahopol)

## ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător  
judecătoria

Ion Druță  
Maria Ghervas  
Iuliana Oprea

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Sofia Serbinova, reprezentată de avocatul Pavel Cucu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Serbinova împotriva Primăriei comunei Grătiești, intervenienții accesorii Tudor Butucea, Vasile Racu, Raisa Racu, Axenia Caraman, Tatiana Roibu, Evghenia Tataru cu privire la obligarea emiterii actului,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Sofia Serbinova și s-a menținut hotărârea din 13 iunie 2016 a judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani,

### c o n s t a ț ă :

La 04 iulie 2012 Sofia Serbinova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Grătiești cu privire la obligarea emiterii actului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 25 mai 2012, s-a adresat către Primăria com. Grătiești, sect. Râșcani, mun. Chișinău cu cerere prealabilă referitor la terenul agricol, dat soțului reclamantei în temeiul Deciziei nr.7 din 13.02.1992, cu o suprafață de 0,35 ha și anume a solicitat Primăriei să-i elibereze în locul titlului provizoriu un titlu de proprietate privată al terenului care l-a primit ca moștenire de la răposatul xx.

A specificat că acest teren este trecut în registrul titularilor funciari cu nr.xx. Până în prezent nu a primit nici un răspuns la cererea menționată.

Conform prevederilor art. 16 a Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de

răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Reclamanta a solicitat, inclusiv prin cererile de concretizare a pretențiilor, obligarea pârâtului să elibereze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu S-0,27 ha (lângă prune) atribuit prin certificatul provizoriu ce confirmă dreptul de proprietate funciară, trecut în registrul titularilor funciari cu nr.xx cu destinația folosirii în agricultură, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 29 ianuarie 2016 a judecătorei Chișinău, sediul Râșcani au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului Tudor Butucea, Vasile Racu, Raisa Racu, Axenia Caraman, Tatiana Roibu, Evghenia Tataru.

Prin hotărârea din 21 februarie 2014 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, acțiunea depusă de Sofia Serbinova a fost admisă și s-a hotărât obligarea Primăriei Grățiești, mun. Chișinău să emită și să elibereze Sofiei Serbinova titlul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,27 ha (lângă prune), atribuit prin certificat provizoriu și trecut în registrul titularilor funciari cu nr. xx cu destinația folosirii în agricultură, precum și încasarea de la Primăria Grățiești, mun. Chișinău în beneficiul Sofiei Serbinova 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 21 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de către Primăria com. Grățiești, mun. Chișinău a fost respins și s-a decis menținerea hotărârii din 21 februarie 2014 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 29 aprilie 2015 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Primăria com. Grățiești mun. Chișinău a fost admis și s-a decis casarea deciziei din 21 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia din 25 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de Primăria com. Grățiești, mun. Chișinău a fost admis și s-a decis casarea hotărârii din 21 februarie 2014 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare în fond în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 13 iunie 2016 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău acțiunea depusă de Sofia Serbinova împotriva Primăriei com. Grățiești mun. Chișinău, intervenienți accesorii Tudor Butucea, Vasile Racu, Raisa Racu, Axenia Caraman, Tatiana Roibu și Evghenia Tataru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de către Sofia Serbinova a fost respins și s-a decis menținerea

hotărârii din 13 iunie 2016 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău.

La data de 02 mai 2018 Sofia Serbinova, reprezentată de avocatul Pavel Cucu a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat arbitrar probele, astfel, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

S-a mai specificat că instanța de apel nu a stabilit cu certitudine circumstanțele cauzei, neadministrând probe privind suprapunerea terenului litigios cu cele ale altor proprietari.

Recurentul a solicitat casarea deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 13 iunie 2016 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de Sofia Serbinova.

La data de 14 iunie 2016 Primăria comunei Grătiești a depus referință la recursul declarat de Sofia Serbinova, solicitând respingerea prezentului recurs ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 17 octombrie 2017, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 02 mai 2018, este în termen.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la greșita instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță (*cauza Agatianos vs Grecia*).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sofia Serbinova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sofia Serbinova, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Sofia Serbinova, reprezentată de avocatul Pavel Cucu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea